

Tiyatroculuk bence ıstırap işidir

35. sanat yılını kutlayan Müjdat Gezen, okuldan sonra şimdi de özel bir tiyatro ve 'ücretsiz' bir kitaplık açtı

KEREM ILGAZ

Müjdat Gezen, Türk tiyatrosunun yetiştirdiği en vefalı sanatçılardan biri. Tiyatrodan kazandığı parayı yine tiyatroya vermeyi tercih ediyor. Onu 'enayi' diye nitelendirenlere aldırmandan yine vefa borcunu ödemeye devam ediyor. Bir süre önce açtığı Müjdat Gezen Sanat Merkezi'nden sonra, şimdi de Capitol'de eski Kültür Bakanı Fikri Sağlar'ın açılışını yaptığı bir özel tiyatro ve kitaplık açtı. Bugünlerde 35. sanat yılını kutlayan Müjdat Gezen'le televizyon çekimleri sırasında konuşabildik.

- Çok nitelikli bir kitaplık açıyorsunuz. Bize kitaplığınız hakkında bilgi verir misiniz?

Kitaplığın bir özelliği var: İlk özel kitaplık ve ücretsiz. Burada görme ve yürüme özürlüler için iki tane ayrı bölüm var. Görme özürlüler için şu anda bin kasetten oluşan bir kaset kitaplığımız olacak.

► İlk mezunlarımızı bu sene veriyoruz. Guinness Rekorlar Kitabı'ndan dolayı olarak teklif geldi. Bedava ve özel okul olduğumuz için. Ayrıca üste para veriyoruz. Yaptığımız işi 'enayilik' olarak nitelendirenler bile çıktı. Bizim çocuklarımız öğrencilikleri sırasında üste para alıyorlar. Oynadıkları oyunun hasılatını aralarında bölüşüyorlar.

Kitaplığı, benim yayınevimden, kendi koleksiyonumdan ve yayınevi sahibini arkadaşlarımızın verdikleri kitaplardan oluşturduk. Herkesin yararlanabileceği kitaplık, sabah 10'dan akşam oyun saatine kadar açık kalacak.

- MSM ürünlerini vermeye başladınız. Bu sezon, hangi oyunları sahneleyeceksiniz?

Tiyatromuz şu anda Dario Fo'nun 'Yalnız Kadın' adlı oyununu oynuyor.

Oyunu sahneye ben koydum. Yakında Savaş Dinçel'in sahneye koyacağı "Bozuk Düzen"i oynayacaklar. Bunların dışında, kasım ayında "Komikler Ağlamaz" adlı oyunu Amerika'da eğitimini tamamlayıp dönen kızım EliPle birlikte oynayacağız.

- Gençlerle iç içe bir yaşamınız var. Gençliği nasıl değerlendiriyorsunuz, onlarla çalışmak nasıl?

Genç kalabilmek için gençlerle çalışıyorum... Şaka bir yana gençlerle çalışmanın zorluğu hiç yok, güzelliği var. Onlar dünyaya daha dinamik bakıyorlar. Ben ihtiyarlamayı sevmiyorum. Kendi birikimlerimi onlara aktarmaya çalışıyorum. Ben bu paraları bu meslekten kazandım, yine bu meslekte yetişen insanlara geri döndürmek hoşuma geliyor.

Oto galerisi, tostçu dükkanı açmak gibi bir yaklaşım olamaz, zaten bu meslekleri beceremem. Biz gençlere 'yükselen değerler' dışında 'başka değerler' olduğuna da göstermeye çalışıyoruz. Geçtiğimiz günlerde bunun bir örneğini yaşadık. Bir oyun yarışması açmıştık. Yarışmaya bir arkadaşımız katıldı, fakat oyun çok amatörceydi. Biz arkadaşımıza oyunu sahnelemesi için izin verdik. 50 milyona yakın masraf yapmamıza rağmen,

oyun iyi hazırlanmadığı için iptal ettik. Bu olay üzerine diğer öğrencilerime 'Bu oyunu neden sahnelediniz, arkadaşımızı desteklediniz' diye sorduğumda, bir kişinin cesaret edip yarışmaya katıldığını, kendilerinin, oyuna inanmasalar bile sonuna kadar destekleme karar aldıklarını öğrendim.

Bu olaydan sonra çok duygulandım. Bu kadar yozlaşan, çıkarların söz konusu olduğu bir ortamda onlar başarısız bir oyuna sahip çıktılar. Başarıya sahip çıkmak kolay. Şimdi oyunun sahnelenmesi için harcadığım para, 'helal olsun' diyorum. Bizim çocuklarımızın erdem denen şeyden biraz haberleri var. Beş tane sloganla çocukları yetiştirmeye çalışıyoruz: Özgür, özgün, doğal, soru soran ve ömür boyu eğitim.

- MSM'yi açarken bu kadar geleceğinizi düşünüdünüz mü?

Ben hayatta zaten iddialı bir insan değilim. Yaptığım işlerin doğru ve dürüst olmasını hedef-

lerim. İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı'nda hocalık yaparken, 'Allah bana para verip okul açarsam, bedava olsun' dedim. Bu okul zaten benim eski okulumdu. Basın da bize alternatif gözle bakmaya başladı. En önemlisi özgür ve bağımsız bir kurum olduk. Ne YÖK gibi tutucu bir kuruma bağlandık, ne de öğrenci özgürlüklerini kısıtlayan bir tutum içine girdik. Bizim okulda yasak, yasaktır.

Herkes dilediğince çalışabiliyor.

Başarı kendiliğinden geldi, eğer ortada bir başarı varsa... Asıl başarı bu yılın sonunda belli olacak. İlk mezunlarımızı bu sene veriyoruz. Guinness Rekorlar Kitabı'ndan dolayı olarak teklif geldi. Bedava ve özel okul olduğumuz için. Ayrıca üste para veriyoruz. Yaptığımız işi 'enayilik' olarak nitelendirenler bile çıktı. Bizim çocuklarımız öğrencilikleri sırasında üste para alıyorlar. Oynadıkları oyunun hasılatını aralarında bölüşüyorlar.

- Günümüzde özel tiyatrolar ekonomik sorunlar nedeniyle kapanma tehlikesiyle karşı karşıya kalıyor, hatta bazıları kapanıyor. Yeni bir özel tiyatro açmak biraz cesaret işi olsa gerek...

Zor zamanlarda zor şeyleri yapmayı severim. Ne açsaydım daha uygun olurdu? Benim bildiğim iş tiyatroya. Tiyatronun TV kanallarıyla baş etmesi çok zor. Sinemalar bizim çocukluğumuzda, beş sene sonra gelirdi, şimdi Amerika ile aynı anda oynuyor. Sinemayla mücadele etmesi de zor. Tiyatro-yu sevmeyen bir toplumun içinde mücadele etmek de zor. Her şeye rağmen ben zoru seviyorum ve bu benim işim.

- Özel tiyatrolara yapılan devlet yardımı sizce yeterli mi?

Devlet yardım etse de olur, etmese de. Tiyatrolar zorlanarak yaşarlarsa yaratıcı olurlar. Zengin, burjuva aileler çocuklarını tiyatrocuya yapmazlar. Tiyatroculuk bence biraz 'ıstırap' işidir. Ben de figüranlıktan geldim. Konservatuvar eğitimim olmasına rağmen, çok zor günler geçirdim. Ama o zor günler beni pişirdi, küllendirdi. Onun için tiyatroyun zorluğunu o mesleği seçen insan bilir. Bizim okulumuzda şu anda 39 tanesi tiyatrocuya olmak üzere 170 öğrenci var ve hepsi dar gelirli ailelerin çocukları.

- 35. sanat yılınızı kutluyorsunuz. Bulduğunuz konumdan memnun musunuz? Başka bir ülkede 35. sanat yılınızı kutlasaydınız, konumunuz nasıl olurdu?

Ben ülkemden memnunum, ülkem çok seviyorum. Hep derler ya senin şansızlığın Türkiye'de doğmuş olmak. Ben Türkiye'de doğmuş olmayı şans olarak görüyorum. Böyle düşünenler Batı'da bizden daha iyi oyuncu olmadığını düşünüyorlarsa

► Bence Türkiye'de sanatçılar ikiye ayrılıyor: Sanatçı 'olan' sanatçılar ve sanatçı 'oldurulan' sanatçılar. Sanatçı oldurulanlar bir kaset yapıp, bir klip çekerler. Sonra ertesi sabah uyandıklarında artık sanatçı olmuşlardır. Bir de öteki grup vardır. Onlar bir emek ve altyapıdan gelme insanlardır, onlar da sanatçıdır. Ama bunların değerlendirmesini halk çok güzel yapmıştır.

yanılıyorlar. Oyuncu bakımından kısır olan ülke biziz. Filmim İtalya'da finale kalıp, Fransa'da ikinci olunca, gazetenin birinde 'Jack Nicholson gitsin Müjdat Gezen'den aktörlük dersi alsın' diye bir yazı gördüm. Halbuki bizim Jack Nicholson'dan öğrenecek çok şeyimiz var. Bence Türkiye'de sanatçılar ikiye ayrılıyor: Sanatçı 'olan' sanatçılar ve sanatçı 'oldurulan' sanatçılar. Sanatçı oldurulanlar bir kaset yapıp, bir klip çekerler. Sonra ertesi sabah uyandıklarında artık sanatçı olmuşlardır. Bir de öteki grup vardır. Onlar bir emek ve altyapıdan gelme insanlardır, onlar da sanatçıdır. Ama bunların değerlendirmesini halk çok güzel yapmıştır.

